



Észak-Amerikai Vadászexpedíció 2009

Szerző: Katona Gábor

Október 10.
Denveri repülőtér
Délelőtti bejegyzés

A repülőtér bejáratí ajtaján kézzel írt üzenet fogad minden arra járó: törölték a fél kilences denveri járatot.

Nem vagyok meglepve.

Egész éjszaka havazott. A repülőtéren néhol térdig áll a hó. Ide motorosszán kellene, nem pedig repülőgép. A Great Lakes helyi alkalmazottjai nem tudnak semmi biztosat mondani. Küzdenek a hókotrók, talán a fél tizenkettes gép fel tud szállni.

Jeff már tegnap gyanította a dolgot. A Google-térképen meg is néztük, hogyan lehetne eljutni Chardonba, utam következő állomására. Jeff, ez a nagyszerű ember felajánlotta, hogy ha a hó miatt nem szállnak fel a gépek, akkor terepjáróján fuvaroz el a szomszédos Nebraska államba. Már ha addig az autópályákat felszabadítják, mert ma reggel még azok is zárva voltak.

De miért is kell nekem Nebraskába mennem?

Mert bölényre szeretnék vadászni.

Vadnyugati történetek hőse, a legamerikaibb amerikai állat, a kihalástól rendszeresen megmenekült és megmenekített faj, igazi túlélő: ez az amerikai bölény (*Bison bison*). Az amerikaiak sajátos módon buffalónak (bivalynak) is nevezik ezt a legendás állatot, de azt nem lehet tudni, hogy miért. A bivalyok szép számban élnek Ázsiában és Afrikában (sőt Magyarországon is előfordul rezervátumban), de Amerikában hiába keressük őket. Aki nagyon szeretne Amerikában bivallyal találkozni, annak állatkertbe kell mennie. Sok más amerikai fajhoz hasonlóan a bölény is Ázsiából származik, bő kétmillió éve küzdötte át magát a Bering-tengeren, hogy új hazát találjon.

A Bering-szorosnál bukkanunk ma a legkisebb távolságra Amerika és Ázsia között, mindössze 85 kilométer választja el egymástól a két kontinenst. A víz mélysége nem több mint 30-50 méter, egyes feltételezések szerint a jégkorszakot megelőzően száraz lábbal is át lehetett kelni. A bölény őseit követően ezen az útvonalon érkezhettek az amerikai őslakosok is. A tengernek eme szűkülete Vitus Bering dán származású orosz felfedezőről kapta a nevét, aki 1728-ban hajózott a szorosba, de erről sajnos nem tudott, mert a ködtől nem látta az amerikai kontinenst.

A fajnak európai leágazása is van, az európai bölény (*Bison bonasus*), de a legújabb genetikai kutatások szerint a két faj azonos. A bölény testfelépítése meglehetősen aránytalan, leginkább a Tom és Jerry-féle kigyúrt bulldoghoz hasonlít karcsú derekával, széles, robusztus vállával és óriási fejével.

Egykor a bölény volt a világ legnagyobb tömegű legelésző állata.

Az amerikai prériken a 19. század elején mintegy 50-70 millió példányos állománya lehetett.

Előfordult, hogy egy 40x80 kilométeres területen 4 millió állat verődött össze. A telepések megérkezése után azonban elkezdődött a történelem egyik legnagyobb fajirtása. A faj vadászata felfoghatatlan méreteket öltött, és a bőrt szállító szekerek rövidesen végeláthatatlan sorokban kígyóztak a préríken. Az eredeti élőhely kiterjedése szinte a teljes mai Egyesült Államokat magában foglalta, sőt egyes feltételezések szerint Kanada keleti részén és Alaszkában is éltek bölények. A saját korában hősként tisztelt Buffalo Billnek és cimboráinak azonban sikerült az állományt 1890-re 1000 egyedre csökkenteni, és csak a leghatározottabb lépések mentették meg e fajt a teljes kihalástól. A polgári nevén William Frederick Cody 1867–68-ban, 18 hónap leforgása alatt 4280 bölénnyel végzett, de ezt nem saját szórakoztatására tette. Őt bízták meg a Kansas Pacific Railroad munkásainak húsellátásával, és ennek sok bölény lett az áldozata. Bár a faj végül megmenekült, a hajdani csordák már sohasem lesznek láthatóak a síkságokon. Ma már csaknem kizárólag nemzeti parkokban, és néhány magánterületen élnek Kanada és az USA területén.

A rozmár után ez Észak-Amerika legtekintélyesebb testű állata. A hímek súlya elérheti az 1300 kilót is, marmagasságuk pedig a 180 centimétert. A hatalmas állat kissé esetlen felépítése ellenére közel 50 kilométeres óránkénti sebességre képes és kitűnően úszik.

Két alfaját különböztetjük meg. Az egyik a síkvidéki bölény, amelynek a kissé röhejes *Bison bison bison* nevet sikerült adni a tudósoknak. A nagyobb testű és sötétebb erdei bölény (*Bison bison athabasca*) élt a távoli nyugati területeken, valamint Kanadában és Alaszkában. Egyes szakirodalomban még két különböző alfajt említenek, a hegyi bölényt (*Bison bison haningtoni*), valamint a keleti bölényt (*Bison bison pensylvanicus*). Utóbbi egykori leggyakoribb előfordulási helyére találóan utal latin elnevezése. Jelenleg úgy tartják, hogy a Yellowstone Nemzeti Parkot és a Wood Buffalo Parkot a hegyi és az erdei bölény hibridjei népesítik be.

Ma körülbelül 100 000 bölény él a kontinensen. A síkvidéki bölény állománya stabil és biztonságos, vadászata az USA területén – erős korlátozások mellett – engedélyezett. Nem áll ilyen jól az erdei bölény, amely az Államokban CITES II besorolást kapott, veszélyeztetett alfajnak minősítve. Érdekes módon Kanadában az erdei bölény állománya kedvezően alakult, és lehet rájuk vadászni, de az 1970-es USF&WS rendelkezés szerint trófeájuk nem importálható az Egyesült Államok területére.

Ezek a bölények most eléggé távol vannak tőlem.

Jeff-fel tudomásul vesszük a megmásíthatatlan ténnyt, és autóba szállunk. Igyekszünk a jó oldaláról felfogni a dolgot: legalább van időnk egy kiadós reggelire. Ehhez a helyi McDonald'sot szavazzuk meg, ahol is agyonütünk egy órát. Ezzel is előrébb vagyunk. Visszamegyünk a házba – a félhülye kutyák a nyakunkba ugranak –, hallgatjuk az időjárás-előrejelzéseket, és nézzük a tévében a helyzetképet. A be- és kivezető utak még mindig nem szabadok, a bemondó nem is mer még csak találgatásokba se bocsátkozni arról, mikor nyílnak meg a pályák. Fél óra múlva kapjuk a telefont, hogy felszáll a fél tizenkettes járat. Azonnal autóba szállunk, irány a reptér.

Be kell vallanom, hogy kissé elfáradtam a légitársaságok alkalmazottjaival történő küzdelemben, ezért könnyen lehet, hogy elfogultan, negatív előítéléssel szemlélek mindenkit, aki egy reptéren a pult másik oldalán ül. Azt hiszem, ez a két, most Great Lakesnél zabot hegyező ember korábban az United Airlinesnél dolgozhatott, onnan örökölték meg az általános tehetetlenséget és bugyutaságot. A reggeli és a délelőtti járat utasait össze kell fogni és a délelőtti géppel elszállítani. Ez lenne a feladat. De ez nekik sok. Mindenki türelmét próbára tevő lassúsággal mennek a dolgok. Az egyik számítógép nem tud kapcsolatba lépni a központtal – jó lehet a rendszergazda –, a másik igen, de annak sincs sok haszna: a fiatalember nem tudja kezelni a programot. Van, hogy öt teljes percen keresztül szemléli a monitort anélkül, hogy egyetlen billentyűt is leütne. Nem tudom, hogy ilyenkor vajon mi jár a fejében, vagy mire számít? Miért nem tesz valamit? Jót vagy rosszat, de valamerre miért nem lép? Feladja, telefonos segítséget kér. „Most akkor az F5-öt vagy az F6-ot kell megnyomni? Megnyomtam, nem történt semmi.” Így zajlik a társalgás.

Becsekkolunk.

Már a repülőbe való beszálláshoz készülünk, amikor bejelentik, hogy a gép tele van, túlsúlyos, a pilóta nem vállalja a repülést. Ennek pedig az az oka, hogy vannak utasok, akik nem átalloztak két-, sőt három nehéz táskát is feladni. Kérik, hogy most ezek az utasok jelentkezzenek önként, egy táskájukat a következő gép viszi.

Sunyítok.

Elmélyülten szemlélem a padlószőnyeg mintáit a simléder alól.

Két bűnös feladja magát. Szomorúan nézik, amint bőröndjeiket kiemelik. Aztán pedig nagy az öröm, amikor visszateszik. Újabb hiba történt, még sincsen tele a gép, mindenki annyi poggyásszal utazik, amennyivel kedve tartja...

Október 10.

Amerikai Egyesült Államok

Nebraska állam

Bed&Breakfast Bunkhouse (valahol a préri közepén)

Esti bejegyzés

Denverben átszálltam – előtte azért várakoztam négy órát –, és végre megérkeztem a nebraskai Chadron városába. Itt van a bölényvadászathoz legközelebbi repülőtér, és itt vár rám kísérem, Rick Dodson is. Rick valódi cowboy, széles karimájú kalapja, westerncsizmája, nagy övcsatja is erről árulkodik. Kissé fáradt vagyok, gyorsan veszünk pár hamburgert, amit a terepjáróban eszünk meg.

Az útitervemben az szerepel, hogy utolsó vadászatom szállásául egy motel szolgál. Ettől nem igazán voltam feldobva, mert nem szeretem a rossz szállodákat, de nem volt választási lehetőség. Nagy meglepetés, amikor kiderül, hogy a motel nem más, mint a Bed&Breakfast Bunkhouse, ami egy préri közepén álló, kis bungalószerű vadászház. Egyedül lakom az egyik négy helyiségből álló kalyibát. Három éjszakára tökéletes.

Gyorsan lefekszem, holnap ráérek kicsomagolni.

Október 11.
Bed&Breakfast Bunkhouse

Nebraska zászlaja gyanúsán sok rokon vonást mutat a montanai zászlóval. Ez is kék alapú zászló, és ennek is pecsét van a közepén. Ezen a pecséten is megtalálható a Sziklás-hegység és a Missouri folyó. Egy munkában lévő kovácsot is látunk közepén, ez az ipar szimbóluma. A mezőgazdaságra a búzakévék és egy jellegzetes telepes ház utal, a vonat és a hajó pedig a közlekedés fontosságát jelzik. Gondolom, Montana és Nebraska történészei jókat vitatkoznak azon, melyikük állama merített többet a másik állam zászlajából.



Hétre beszéljük meg a reggelit, sikerül pontosan érkeznem.

Clyde Leffler, a házak fenntartója már serénykedik a nagy, közös konyhában. Kellemes illatok szállidosnak a levegőben. Sarah, a tulaj ronda, gnóm kutyája szaladgál a lábunk alatt. Állítólag fajtiszta, de én ebben erősen kételkedem. Nincsen tenyésztő a világon, aki szándékosan hozna létre egy ilyen állatot. Inkább úgy fest, mint egy genetikai kísérlet balul sikerült mellékterméke. Sarah úgy néz ki, mint a *Szörnyecskek* című film egyik rút szereplője, előnytelen külseje azonban számottevő értelmi képességeket rejt. Gazdája utasítására meglepő trükköket mutat be a kis patkányfajzat.

Dögölj meg! – hangzik a parancs, és Sarah úgy terül el a földön, hogy csaknem puffan. Még a szemét is behunyja, annyira élethűen játssza a hullát. Sokszor kell megismételnie ezt a mutatványt, a röhögéstől majdnem lefordulok a székről.

A vadászterület nagyjából negyvenöt kilométerre van a szállástól.

Előre kell jeleznem: ez bizony farmvadászat. Mentségemre szolgáljon, hogy ezt a vadászatot hagytam utam végére, ez a záróakkord, a búcsú Amerikától. Magam sem számítom az igazi vadászatok közé, de nem tudunk olyan területet találni, ahol bölényre szabad természetben lehetne vadászni. Vagy itt vadászok rá, vagy sehol. Ez a kevés olyan okok egyike, ami számomra elfogadhatóvá teszi a kerti vadászatot. Minden szentnek maga felé hajlik a keze, én is elnézőbb vagyok, ha a saját vadászataimról van szó.

Mert vadászni bizony nagyon szeretek! További felmentő körülmény, hogy ez életem első – és jó ideig utolsó – farm- vagy kerti vadászata.

Nem tudom hova tenni a kerti vadászatokat. Nem sikerült még a magam számára általános, minden körülmények között használható alapelvet megfogalmaznom. Általában, ha erről engem bárki megkérdezne, biztosan azt válaszolnám, hogy ez egy elítélendő módszer, ez nem nevezhető vadászatnak, én illet sosem tennék. Most pedig mégis itt vagyok. Az is lehetséges, hogy egyszer részt vennék egy kerti hajtásban. De sosem lőnék kerti bikát, vagy bármilyen szarvasfélét akkor, ha annak vadon élő egyedei is vadászhatóak valahol a nagyvilágban. Mint ahogy nem vadásznék semmiféle kertben nevelt, de eredetileg hegyekben élő vadra sem. Nagyragadozót, kafferbivalyt sem illik kertben lőni. Úgy vélem, hogy a zárt területeken történő vadászatot mindig kerülni kell. Ha csak egy lehetőség van rá, akkor szabad természetben kell a vadak nyomába erednünk, még akkor is, ha ez jóval drágább, kevésbé biztos az elejtés és a vadászat fizikailag megterhelőbb.

Behajtottunk a ranchra.

Több rekord közeli trófea is esett már itt, jók az esélyek. A Wyomingot sújtó hidegfront ezt az államot is elérte, sűrű havazás kezdődik, amihez köd is párosul. Kétszáz méternél nem látunk messzebb. Igazi dózerutak nincsenek, kellemetlenül ráz a terepjáró.

Fel-alá furikázunk az ítéletidőben, de nem leljük a bölényeket. Hideg van, mínusz 4 Celsius-fok nem szokványos az évnek ebben a szakában, mint ahogy a havazás is korán jött.

Semmit nem látunk.

Se nyomokat, se bölényt. Se kicsit, se nagyot, se bikát, se tehenet. Semmilyen nem látunk. Fáraszt ez az állandó, gyomorforgató rázkódás, nem nekem való az autós barkácsolás ilyen terepen. Néha akkora gödrökbe megyünk, hogy beverem a fejem a tetőbe. Szorongatom a puskát a lábam között. Múlik az idő. Egyre mélyebb a hó, egyre nehezebben halad a terepjáró. Fokozatosan hűl a levegő, csökken a látótávolság. Peregnek az órák, már a negyediket fogyasztjuk. Koslatunk a ranchon, keresztül-kasul. Nézzük a fergeteget. Kezdem már magam kényelmetlenül érezni. Minden alkalmat megragadok, hogy megálljunk. Ilyenkor kiszállok a friss levegőre és nézelődök. A havon kívül semmit nem látok.

Csak nem ezzel az utolsó, könnyűnek ígérkező vadászattal gyűlik meg a bajunk?

Rick optimista, őt csak a hó aggasztja. Ha ilyen gyorsan vastagszik a hótakaró, felül a gép, nem tudunk majd továbbhaladni. A havazás nem segíti elő a bölények megtalálását sem. A hó nem olvad el a bölény vastag szőrzetén, hanem azon megmarad, beborítja. Ilyenkor aztán csaknem lehetetlen észrevenni a sok hóval borított bokor között, mert ilyen időben a bölény sem mozog sokat. Nem tetszik ez a helyzet. Azt gondoltam – lehet, hogy helytelenül, tévesen –, hogy egy ehhez hasonló vadászon csak üldögélek az autóban, és mustrálgatom a bikákat. Kényeskedve, finnyásan válogatok. Ezzel szemben egy teljesen kihalt, élettelennek tűnő tájon járunk. Semmiféle állatot nem látunk.

Hóból, hidegből és szélből van bőven. Tekergetem is a fűtésgombot, túl sokat fáztam az elmúlt hetekben.

Rick sem érti a helyzetet, születnek a magyarázatok. A hó és az idő a fő bűnös, de ez ellen nem sokat lehet tenni. Attól, hogy rossz az idő, a bölényeknek még itt kellene lenniük, szerintem. Rick végül megáll, és telefonon felhívja a ranch tulajdonosát. Árulná hát el, hol vannak azok a bölények? Részletes útbaigazítást kapunk arról, hogyan járjuk be azokat a területeket, amelyeket eddig nagyjából tizenöt alkalommal kerestünk fel. Ez nem volt nagy segítség.

Nincs más hátra, mint előre. Itt kell lenniük valahol.

Domb tetején távcsövezünk.

OTT! – hallatszik a várva várt rövid mondat!

Abba az irányba fordítom a Swarót, és tényleg! Két mozdulatlan, hatalmas test áll a kíméletlen szélben. Hidegre, szélre, hóra ügyet sem vetnek. Busa fejüket lelógatják, a gyér füvet tépkedik. Mekkora állat! Nagyobb, mint a pézsmatulok, az nem vitás. Messze vannak, nem lehet őket innen elbírálni. Az erős havazás miatt a spektív sem segít sokat, mert csak a havat erősíti fel.

Nagy körben igyekszünk közelebb kerülni. Itt dimbes-dombos a táj, sokfelé akad takarás, ami még egy autót is el tud rejtteni. Nincsen kétségem a sikeres manőverezés felől. A szél hirtelen fordul ezen a tájon, erre majd figyelniünk kell.

Több irányból is nézegetjük a két bikát, de nem jutunk dűlőre. Kétszáz méterről sem látszik tisztán a különbség a kettő között. Mindkettő erős szarvakat visel, de melyik a jobb? Rick a szarvakat nézi, én a környéket. Jó néhány lövési helyet adnak a körben álló dombok. Azt tanulmányozom, honnan, miképpen lenne a legjobb lőni. Még egyet fordul a terepjáró, és a bölényektől alig száz méterre bukkanunk fel. Látnak minket, de vagy nem félnek, vagy nem tudják, miféle lények lehetünk.

Villámgyorsan felállítom a kamerát és leülök a hóba.

Rick azt mondja, a nekünk jobbra látszó bika némileg erősebb. Én nem igazán látom, mitől lenne az a jobbik, de hát ő a profi. Mire ez az ítélet megszületik, ez a bika már a farát mutatja. Nem szeretném a gyakorlatban is kipróbálni a Texasi Szívlövést, így inkább kivárok. Közben van időm lézerre, 117 méter. Lassan balra fordul, kényelmesen célozgatok.

BUMM! Elsőre felborul, de azonnal ismétlek, és a már elfekvő bölényre is lövök egyet, a biztonság kedvéért.

Mindkét lövésem talált, két tiszta becsapódási hangot hallottunk.

Kamerával a kezemben közelíték... de felemelkedik a roppant fej... Illik hát egy kis távolságot tartani. Rick nem engedi, hogy megint lőjek.

Azt magyarázza, hogy a bölény igen szívós vad, jó találat esetén is hosszú ideig képes életben maradni. Nekem ez viszont nem tetszik. Akár szabad, akár nem, megadom a kegyelemlövést.

A kamerát letéve, hátulról, kézben tartott fegyverrel közelíték. Most már tényleg a végét járja.

Bölényt lőttem Nebraskában!

Utam utolsó nagyvadja is fekszik!



Itt, Nebraskában, a Dall-féle vadjuh elejtésétől pontosan 3890 kilométerre utoljára húztam meg a Blaser elsütőbillentyűjét. Az örömteli pillanatot szomorúság hatja át, mert vadászataim az Újvilágban véget értek. Életem első expedíciója lassan befejeződik.

Rövidre vesszük a fotózást az erősödő hóviharban. Most már igencsak jólesik visszaszállni a meleg négykerék-meghajtású autóba. Rick a farm tulajdonosához hajt.

A ranch épülete előtt tettük le az utánfutót, azon szeretnénk elszállítani a nagy testet. Erősen kétséges, hogy ebben a mély hóban hogyan tudjuk kihúzni a súlyos tömeget, ezért a tulaj John Deer traktorát hívjuk segítségül. Nagy markolókanál van az elejére szerelve, az úgy kapja majd fel a bölényt, mint a szöcskét. Az elejtés helyét gondosan elmentettem a GARMIN Oregon 300-s GPS-be, aminek most jó hasznát vesszük. A bölény a ranch távoli pontján esett el, a nyomainkat a szél pillanatok alatt teleszórja hóval. Nem lenne kellemes órákon át bolyongani. Minél később érünk vissza a bölényhez, annál nehezebb megtalálni, mert annál vastagabb rajta a hóréteg. A GARMIN azonban jól mutatja az utat, és méterre pontosan vezet minket vissza az oldalán fekvő állathoz.

A John Deer kanalára kötelet hurkolnak, az egyik hátsó lábánál fogva félig megemelik a bikát, Rick így lát a zsigereléshez. Ezt én már az autóból szemlélem, mert itt bizony hideg van. Aztán bődül egyet az erőgép motorja, kanalába fogja a bölényt és az egész bikát a levegőbe emeli. A ranch udvarán odafarolunk az utánfutóval a kanál alá. Nagyot nyújtóznak a rugók a tömeg alatt.

Nem messze, talán fél óra autózásra van a feldolgozóüzem. Láncok bonyolult rendszere segíti a bika átemelését az épületbe. A munka kezdetét nem várjuk meg, beülünk a Pizza Hut étterembe. Egész nap csak egy szendvicset ettünk, jól jön a meleg étel.

Sör nincsen.

Vasárnap nem árusíthatnak alkoholt.

Október 12.
Bed&Breakfast Bunkhouse

A tegnap tapasztalt ölőerő és lövedékhatás ismét elgondolkodásra készítetett.

Rick látta már pár bölény elejtését. Sok vadász érkezik .375 H&H Magnummal, mert a bölénybikák szívóssága közismert. Rick számos esetben tapasztalta azt, hogy a .375-össel jól meglőtt bikák éppen csak a legelészést hagyták abba a találatra, szinte rá se rántottak a .375-ös ütésére. Olyan látványos tűzberogyást, mint amit a tegnapi bika mutatott be, ritkán látni. Eddigi gyakorlata során mindösszesen két ilyen esete volt. Többször is megkérdezi, milyen lőszert használok, ő is ki szeretné próbálni. Ő azon a véleményen van, hogy a .375-ös a bölények esetében valamiért nem képes a nagy lövedéktömeget és -átmérőt gyors ölőerővé változtatni. És itt a különbség a papírballisztika és a gyakorlat között. Személy szerint a .300 Winchester Magnumot jobbnak tartja erre a vadászati módra és erre az állatra. Ezt támasztja alá második pénzmatulkom elejtése is. A nem éppen aprócska jószágot 232 méterről vágta földhöz az SST.

Nem lehet eleget hangsúlyozni a pontos lövés fontosságát. Tegnap és utam csaknem minden elejtésénél meglehetősen pontos találatot tudtam bevinni. Ez csak a felkészülésem eredménye lehet. Nem hiába gyakoroltam hát annyit. Senki nem születik úgy, hogy tud löni, de mindenből lehet az átlagot meghaladó képességű lövész. Feltéve, hogy eleget tréningezik, és azt nem élő állatokon, hanem céltáblákon teszi...

Most megint azon a kérdésen töprengek, hogy egy esetleges barnamedve-vadászatnál érdemes lenne-e áttérnem a .375 H&H Magnum kaliberre. A Blaserhez váltócső beszerzése nem egy *big deal*, avagy nagy ügy, ahogy azt itt mondják. Viszont lehetséges, hogy azzal a fegyverrel már nem lennék ennyire pontos. Az már komolyabbat rúg, és röppályája sem túlzottan lapos.

A tengerparti barnamedve-vadászatoknál elég messzire kell löni. Nem szívesen adnám fel lövéseim pontosságát egy némiképpen nagyobb átmérő vagy lövedéktömeg miatt. Ezt a problémát körül kell járnom, méghozzá alaposan. Talán az lesz a legjobb megoldás, ha beszerezem a .375-ös csövet, és a nagytétényi lőtéren megnézzük, mire vagyunk képesek együtt.

A mai napot a farmon töltöm, készülődök a holnapi indulásra. Felszereléseimet és ruháimat pakolászom és sokat alszom.

Bizony elfáradtam.

Az utóbbi bő két és fél hónapban végig úton voltam. Szállodák, repülőterek, táborok, sátrak és emberek képei kavarnak a fejemben. Utaztam hajókon, kenukon, kajakokon, motor- és evező hajtotta csónakokon, mindenféle méretű repülőgépen, motoros- és kutya vontatta szánon, buszon, vonaton, terepjárókon, ATV-ken és a montanai Polarison, helikoptereken és lovon. Jó sokat gyalogoltam, kúsztam-másztam, futottam, lőttem és nevettem. Rengeteg embert ismertem meg, és ma már sokat közülük barátomnak mondhatok. Mi tagadás, pár doboz sört is megittam. Táskáimból éltem, ruhatáram nejlonzacskókban volt. Sosem voltam annyi ideig egy helyen, hogy érdemes lett volna mindent kicsomagolnom. Csillogó szállodákat magányos, esőverte sátrak vagy távoli menedékházak követtek. Ritka alkalom volt, hogy teljesen ki tudtam volna pihenni magam. Állandósult alváshiánnyal küzdök, legutóbb a denveri repülőtéren, a székben ülve is elaludtam. Annyi élményben volt részem, hogy azt még csak végiggondolni sem tudom. Visszaolvasom a naplóm, megnézem a fotókat, a videókat és magam is rácsodálkozok egy-egy eseményre. A Széchenyi-emléktábla kihelyezése vagy a balvégzetű tengeri horgászat... tényleg ennek az útnak az elején lett volna? Mintha hosszú-hosszú évekkel ezelőtti események fotóit nézegetném a monitoron. Naplómban olyan bejegyzéseket találok egynémely napnál, ami engem lep meg a legjobban. Ha nem jegyeztem volna le ezeket, biztosan örökre elfelejtettem volna őket.

Lifetime adventure, életre szóló kaland!

Este Rickkel a szomszédos Gordon városába hajtunk egy végső bevásárlásra és a búcsúvacsorára. Hamburgert eszem és sörözünk hozzá.

Holnap ilyenkor már a Frankfurt felé tartó gép fedélzetén leszek.

Október 14.
Frankfurt–Budapest
UA 8742-es járat fedélzetén
Kora délutáni bejegyzés

„Tegnap” naplóbejegyzésem október 12-én íródott, ma pedig 14-e van. A hiányzó 13-a jó része bizony elveszett. Nem a naplóból, hanem az időből. Az időeltolódás miatt ezt a napot igen nagy részben áttekertem az órám.

13-án reggel kilenckor ültem le az utolsó reggelimhez a Bed&Breakfast Bunkhouse asztalánál. Nem tudom eldönteni, hogy milyen is a hangulatom.

Véget ért az expedícióm.

Most kicsit csendesebben beszélgetünk, még Sarah kutya sem bohóckodik. A Denverbe tartó gépem csak kora délután száll fel Chadronból, de tízkor mégis elhagyjuk utolsó táborhelyemet. Nem találok már itt a helyem, nincsen maradásom. Mindent becsomagoltam, útra készen állok, nem tudok órákig a szobában üldögni. Elkészönök a háziaktól, és bepakolunk Rick autójába.

Útba ejtjük a feldolgozóüzemet, felvesszük a bika fejét. Délután Rick elviszi a preparátorhoz.

Chadron városát gyorsan elérjük. Egy-két elmaradt ajándékot gyorsan megveszek, és találok egy érmeboltot is. Itt végre sikerül megvásárolnom egy filléres, de régen keresett és számomra fontos érmét. Bolyongunk a boltokban, de már vásárolni sincsen türelmem. A repülőtérre idő előtt érünk ki, zárva van még. Visszakanyarodunk hát a városba, és ugyanabban a McDonald’s étterembe ebédelünk, ahol idefelé vettük a hamburgereket.

Rick segítségével feladom a csomagjaimat és kifizetem az utolsó túlsúlydíjat. Megnyugtató, hogy ebből a kisvárosból egészen Budapestig fel tudom adni a csomagokat, semmilyen közbeeső repülőtérre nem kell a szokásos csomagkeresős tortúrát végigcsinálnom. Elbúcsúzok Rick cowboytól, és csaknem egyórás késéssel megkezdem hosszú utamat.

Hazafelé.

Deneverben a Great Lakes légitársaság kapujához közel esik a Lufthansa gépe, nem kell sokat gyalogolnom a reptéren. A fedélzeti vacsora után hátradöntöm az ülést, és legközelebb Európa felett ébredek fel. Örömmel nézek ki az ablakon. Ez még csak Németország, mégis úgy érzem, már kicsit hazaértem.

A frankfurti repülőtérrel nem igazán kedvelem, mert nagyok a távolságok. A helyi biztonságiak még egy utolsó trükköt bevetnek: nem akarják továbbengedni a kézipoggyászomban szállított NightForce távcsövet. Fél Amerikát így utaztam végig, erre itt elakadok. Hívják a supervisort, mi a teendő ilyenkor? Ő sem tudja, törvényes ez az eszköz vagy nem? Végül a repülőtéren szolgáló rendőrséget is kivevénylik, már attól tartok, őrizetbe vesznek. Körbevesznek a lövedékálló mellénybe öltözött kommandósok. De semmi baj, a hatóság embereit most csak szakértőként idézték be. Megállapítják, hogy ez egy szabályos segédeszköz, nincsen benne célmegjelölő lézer, így mehetek tovább.

A budapesti járat fedélzetén kellemes meglepetés ér: a hangszórókból magyar szót hallok.

81 nap után először.

Az időeltolódás miatt csak e-mailen tartottam a kapcsolatot az itthoniakkal, így bizony szokatlan a magyar.

Előveszem a netbookot és naplóíráshoz látok.

Éppen idáig jutottam az írásban, mire be is kell fejeznem. Leszálláshoz készülődünk, ilyenkor semmilyen elektromos berendezés nem üzemelhet. A légiutas-kísérő harmadszor szól, hogy kapcsoljam ki a készüléket.

Alattam Budapest.

Holnapután leszek harmincnégy éves.

Köszönetnyilvánítás

Mindenekelőtt T. A.-nak szeretnék köszönetet mondani. Mindenért.

Őszinte hálával gondolok azokra, akik utam szervezésében, személyes felkészítésemben részt vettek. Nélkülük ez az egész expedíció nem sikerülhetett volna olyan jól, mint ahogy sikerült. Szeretnék nekik ezúton is köszönetet mondani mindazért a rengeteg jóért, amit tőlük kaptam. A lista teljes nem lehet, csak kísérletet tehetek rengeteg jóakaróm felsorolására:

H. Fritz, legjobb barátom, aki indulásom előtti héten az Egyesült Államok nagy részét mozgósította érdekemben.

Gazsó Gábor és Somogyi Peti, a két régi on-line harcos.

Gifló Ági, aki kitartó türelemmel tanított az angol nyelvre. Nem lehetett velem könnyű dolga...

Személyi edzőm, Kutasi Kelly, aki kivételes szakmai hozzáértéssel és kérlelhetetlen szigorral segített hozzá életem legjobb fizikai formájához. Az edzései egyszerűen kegyetlenek voltak, de megérte: röhögve másztam a hegyeket.

Dr. Köhalmi Zsolt és Cseterki Imre, az SCI-től. Önzetlenül osztották meg velem páratlanul gazdag tapasztalataikat, és utam egyengetésekor mozgósították irigylésre méltó kapcsolatrendszerüket.

Simonyi Ottó, mesterlövész, lökiképző. Ő tanított arra, hogy lehetetlen távolságokról is eltaláljam a célt. Nála jobb mesterem nem lehetett volna.

Külön is szeretnék köszönetet mondani munkahelyem, az Ombrello Média Kft. valamennyi dolgozójának és Ort Attila ügyvezetőnek, amiért lehetővé tették nekem ezt a hosszú utat, és távollétemben is tartották a frontot. Köszönettel tartozom továbbá cégünk megrendelőinek, akik a váratlanul nehéz gazdasági helyzet ellenére is töretlenül bíznak bennünk, és folyamatos megrendeléseikkel komolyan hozzájárultak az út anyagi alapjainak megteremtéséhez.

Sok-sok köszönettel tartozom azoknak a hétköznapi, névtelen barátaimnak, akikkel utam során találkoztam, és akik mindig segítőkészek voltak velem. Pilóták, portások, sofőrök, rakodók, idegenvezetők, programszervezők, bolti eladók, vámosok és rendőrök, nyúzó és teherhordók és még az élet rengeteg más területéről érkező emberek. Nélkülük élményem nem lehetett volna teljes.

Köszönet támogatóimnak, akik a legkülönbözőbb módon járultak hozzá utam sikeréhez.